Koers naar de toekomst: Meedenken, Meepraten, Meedoen.

Coalitieakkoord 2022/2026

Plaatselijk Belang & VVD Terschelling

Beste inwoners van Terschelling,

Met trots presenteren wij, als uw volksvertegenwoordigers, het coalitieakkoord: "**Koers naar de toekomst: Meedenken, Meepraten, Meedoen**".

Met dit coalitieakkoord zijn we uitgegaan van onze beelden en ambities voor ons mooie Terschelling in 2026 en van de kansen die er liggen. Er is al heel veel waar we als eilanders nu al trots op mogen zijn: Een gemeente waarin naar elkaar wordt omgekeken en waar inwoners zelf verantwoordelijkheid nemen om het goed te hebben met elkaar. Hier willen wij als coalitie samen met u en de met de hele gemeenteraad verder aan bouwen.
We willen onze goede uitgangspositie versterken en ervoor zorgen dat ook in de toekomst er met veel plezier gewoond, gewerkt, gerecreëerd en geleefd kan worden op Terschelling, te zorgen voor een plek waar elke eilander zich echt thuis voelt en een thuis heeft. Daarom moet er veel gebeuren.
Wonen blijft een topprioriteit, wij willen daar nog meer op inzetten en nog meer mogelijkheden voor creëren. Ruimtelijke ordening krijgt extra aandacht de komende periode. Onze toegangspoort, de haven, vraagt om grote investeringen en kent veel uitdagingen. Bovenal krijgt samenwerking en stabiliteit veel aandacht. Samenwerking met u als inwoners, samenwerking met andere organisaties

Koers naar de toekomst: Meedenken, Meepraten, Meedoen.

Plaatselijk Belang
- René Bultena, fractievoorzitter
- Cees Muijskens
- Jan Cees Smit

VVD
- Danny Ruige, fractievoorzitter
- Pim Werner
- Taco Lugt

en ondernemers, samenwerking met interne en externe partijen. Dat is nodig om onze zelfstandigheid te behouden, een groot goed! Daarom willen we inzetten op een stabiele en toekomst-bestendige organisatie. Daarom kent dit coalitieakkoord een grote ambitie op vele terreinen. Om deze ambitie waar te maken moet de gemeente toegankelijk en transparant zijn.
Terschelling is een gemeente waar samen met en voor inwoners vanuit visie plannen worden gemaakt en uitgevoerd. Hiervoor is een open houding nodig van bestuurders, ambtenaren, gemeenteraad, eilanders en de partners waarmee we samenwerken.

Op ons mag u rekenen.

INHOUDSOPGAVE

1. Inwoners en samenleving 4
2. Economie en verkeer 8
3. Bestuur en organisatie 12
4. Financiën 14

↑ Klik op het 'hoofdstuk' om direct naar het onderwep te navigeren.

Op de foto v.l.n.r.: Danny Ruige (fractievoorzitter VVD), Pim Werner (VVD), Jeltje Hoekstra Sikkema (Wethouder, VVD), Jan Cees Smit (PB), Taco Lugt (VVD), Gea van Essen (Wethouder, PB), Cees Muijskens (voorzitter commissie, PB), René Bultena (fractievoorzitter PB). | foto Vincent Zwart.

1. Inwoners en samenleving

Wonen en Ruimtelijke Ordening

Terschelling heeft net als de rest van Nederland een grote woningbehoefte. Overal om je heen zijn er mensen die een woning zoeken, en deze moeilijk of niet kunnen vinden. Op Terschelling speelt dit probleem al langer en is het een indringend probleem. De huizen zijn te duur of gewoonweg niet aanwezig.
Niet alle woonproblemen kunnen worden opgelost maar we kunnen er wel veel aan doen. Uitgangspunt hierbij is dat de gemeente geen projectontwikkelaar is maar wel heel goed in staat is om de bouw van woningen echt vooruit te helpen. Snellere procedures en adequate regelgeving zonder te verzanden in een keurslijf, waardoor realisatie van woningen wordt tegengehouden.

Hoe willen we dit bereiken?

- → Alvast gaan werken in de geest van de omgevingswet, met ruimere afwijkingsbevoegdheden voor het college.
- → Eén omgevingsplan voor Terschelling realiseren binnen deze raadsperiode en hiervoor voldoende middelen beschikbaar te stellen
- → Bouwleges worden met 25% verlaagd, indien mogelijk met terugwerkende kracht per 1 januari 2022
- → De Woonvisie wordt geëvalueerd aan de hand van de knelpuntenanalyse en opnieuw vastgesteld. Deze analyse is gereed voor 1 januari 2023, waarin o.a. wordt opgenomen:
    - Waar mogelijk bouwen op eigen erf voor eigen bewoning waarvoor de kaders opnieuw dienen te worden vastgesteld.
    - In afwachting van een definitief bestemmingsplan wordt tijdelijke bewoning op uitbreidingslocaties mogelijk gemaakt, zoals bijvoorbeeld bij de Bermuda fase 3.
    - Gemeentelijke woningen staan niet leeg.
    - Particuliere initiatieven voor de realisatie van woningen worden omarmd.
    - Vrijkomende locaties worden intensief onderzocht op mogelijkheden voor woningbouw.
    - In het kader van de nieuwe omgevingswet wordt onderzocht of een eigen welstandsteam van het eiland (eventueel in GR verband met de andere Waddeneilanden) kan worden benoemd waarin inwoners en vakinhoudelijke specialisten beiden vertegenwoordigd zijn
    - Binnen provinciale kaders zorgt het college dat buiten het programma
    - 135 plus (195) reguliere bouwmogelijkheden blijven bestaan. Redelijkheid en billijkheid.

foto promotieterschelling.nl

- De feitelijke invulling van het 135+ programma wordt verruimd naar 195 binnen de provinciale kaders, waarbij de huidige situatie nader wordt bekeken.

→ Welstandsnota uit 2008 wordt vernieuwd

→ Kangoeroewoningen worden mogelijk.

→ Onderzocht wordt op welke wijze we de positie van eilanders op de lokale woningmarkt kunnen verbeteren bij het verkrijgen van woonruimte. Met name zal gekeken worden of de huurprijscheck ('puntensysteem') als extra instrument kan worden toegevoegd aan hoofdstuk 2 van de huisvestingsverordening

→ Erfpacht als instrument kan worden ingezet om nieuwbouw betaalbaar te houden

→ Bestemmingsplan Bermuda fase 3 wordt uiterlijk december 2022 door de raad vastgesteld.

→ Campus Victoria en het "Gebouw op palen" zullen in de komende raadsperiode worden her-ontwikkeld.

→ Het unieke landschap en de fraaie dorpsgezichten van Terschelling hebben veel historische waarde en moet behouden blijven. Nieuwe ontwikkelingen dienen in deze geest ingepast te worden.

→ Agrarische grond die niet als zodanig in gebruik is en of geen onderdeel uitmaakt van een agrarische bedrijfsontheffingsregeling kan anders worden bestemd.

Dellewal

De opties rond Dellewal worden heroverwogen, waarbij de ontwikkeling van dertien wooneenheden wordt uitgesloten en waarbij rekening wordt gehouden met de natuur, de financiële positie van de gemeente en de uitvoerbaarheid.

Sport

Sport is gezond voor iedereen, ongeacht leeftijd. Sport en sportverenigingen zijn de basis voor sociale cohesie en een maatschappij waar iedereen naar elkaar omkijkt. Sport is, in welke vorm dan ook, niet voor iedereen vanzelfsprekend. Sport moet voor iedereen bereikbaar zijn.

Hoe willen we dat bereiken?

- In Midsland komt een multifunctionele sporthal.
- Het initiatief voor een golfbaan dragen we een warm hart toe.
- Motor-crossen is mogelijk op het eiland.
- Initiatieven tot het inrichten van sportfaciliteiten zoals de manege, de crossbaan, de golfbaan en eventuele nieuwe initiatieven worden actief ondersteund.
- Het Sportakkoord wordt actief uitgevoerd.
- Onderzocht wordt in welke mate sportverenigingen ondersteuning nodig hebben om te kunnen voortbestaan. In overleg met de gemeenteraad kan hiervoor het instrument van subsidie ingezet worden.

Onderwijs

Iedere eilander verdient goed onderwijs en dat houdt niet op na de basisschool. Ook het vervolgonderwijs verdient meer aandacht.

Hoe willen we dat bereiken?

- → Onderzoeken van de mogelijkheden voor het samengaan van het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs in Midsland, het Zweedse model
- → In de kernen West Terschelling, Midsland en Hoorn is minimaal één voorziening voor primair onderwijs
- → Initiatieven op het gebied van vervolgopleidingen, zoals MBO worden gestimuleerd.
- → De aanwezigheid van het MIWB is van grote waarde.

Sociaal domein

Iedere inwoner heeft recht op de zorg die hij of zij nodig heeft. De mantelzorg is hierbij onmisbaar. De zorg staat onder druk, dus moet er wel wat gebeuren om de zorg op peil te houden.

Hoe willen we dat bereiken?

- → Mantelzorg en informele zorg zijn belangrijk en verdienen ondersteuning.
- → Eerstelijnszorg blijft een prioriteit op het eiland.
- → We streven naar minimaal één Praktijk Ondersteuner Huisarts voor GGZ Jeugd op het eiland. Hierover moet overleg plaatsvinden met de huisartsen en de zorgverzekeraar om tot goede samenwerking te komen.
- → De gemeente ondersteunt initiatieven om Telezorg te realiseren waarbij huisarts en patiënt digitaal direct in contact met zorgverleners aan de wal kunnen zijn.
- → Er komt een onderzoek naar de haalbaarheid en mogelijkheid van een acute zorgkamer op het eiland.
- → Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst: Wij ondersteunen het programma Helder Terschelling en sturen middels evaluaties bij waar nodig.

Centrum voor natuur en landschap

Natuur en Landschap zijn uniek op Terschelling en verdienen alle aandacht.

- → De CNL-functie blijft behouden voor Terschelling.
- → Bij de herontwikkeling van huidige locatie van het CNL zetten we op de vrijgekomen gronden in op woningbouw.

Tonnenloods

Iedereen die met de veerboot op Terschelling aan komt ziet de Tonnenloods. Dit historische gebouw en de plannen die daarvoor zijn, zien we als een kansrijk project en een mooie aanvulling voor het eiland.

- → De ontwikkelingen rond de tonnenloods worden gecontinueerd binnen de daarvoor geformuleerde kaders, het geheel moet financieel realistisch en haalbaar zijn, en mag in de basis geen concurrent voor bestaande bedrijven en instellingen vormen.

2. Economie en verkeer

Terschelling is een kleine gemeente die door het toerisme - de kurk waar het eiland op drijft - in veel zaken groot moet denken en ook groot moet doen. Daarom moeten we maatregelen nemen om invulling te geven aan een goed functionerende (zee)haven, met aandacht voor de veerdienst als levensader van het eiland. Uiteraard geven we aandacht aan aanleg en onderhoud van wegen en paden en bieden we het hoofd aan een groeiende parkeerbehoefte.
Bij dit alles voldoen wij aan onze duurzaamheidsopdracht.

Hoe willen we dit bereiken?

Haven

Er moet veel gebeuren aan de haven en aan het terrein er om heen.

- → Voor het uitwerken van het kaderplan Havenfront wordt zo snel mogelijk een projectteam/projectorganisatie gevormd, binnen de financiële kaders van het Uitvoeringsprogramma havenfront.
- → De consolidatie van het havenbedrijf naar één organisatie wordt voortvarend aangepakt.
- → Een eventuele mogelijkheid voor een tweede brug (aanleginrichting) moet worden gevonden binnen het bestaande havengebied/concessiegebied.
- → Tot de definitieve inrichting van het haventerrein zullen de bestaande stand plaatsvergunningen van kracht blijven.

Rederij Doeksen

- → Er wordt naar gestreefd dat de OV jaarkaarten van het Rijk ook gelden voor vervoer middels de veerverbinding.

Wegen

- → Er wordt naar gestreefd dat wegen en paden qua verkeersregime uniform worden ingericht.
- → Wegen en paden worden op effectieve en efficiënte wijze onderhouden volgens het Meerjaren onderhoudsplan (MJOP).
- → De mogelijkheid om de maximumsnelheid op de “Hoofdweg” te beperken tot 60 km per uur wordt onderzocht.

Fietspaden

→ De paden moeten goed begaanbaar en veilig blijven, regelmatig onderhoud is daarvoor noodzakelijk. Daarom worden deze paden onderdeel van het wegenbeheersplan.

Glasvezel

→ De glasvezelinfrastructuur moet voor iedereen beschikbaar zijn.

Parkeren

→ Scenario optie 3 uit de concept Parkeernotitie Oud West van 4 maart 2022 wordt nader uitgewerkt.

→ De eventuele uitvoering van bovengenoemd scenario gebeurt in samenhang met het uitvoeringsprogramma Havenfront.

Strandrijden

Strandrijden kan alleen met ontheffingen, waar steeds meer mensen gebruik van maken. Voorkomen moet worden dat er wildgroei gaat ontstaan.

Hoe willen we dat bereiken?

→ Het beleid voor uitgifte van de ontheffingen voor het Strandrijden wordt uiterlijk door de raad in september 2022 vastgesteld. Hierbij dienen de ontheffingen inclusief eventuele tijdelijke ontheffingen aan de balie van het gemeentehuis persoonlijk te worden afgehaald.

Toerisme

Toerisme is de kurk waar Terschelling op drijft, waarbij er altijd een goede balans moet zijn tussen de leefbaarheid voor de eilanders en het toerisme, maar ook tussen natuur en toerisme.

Hoe willen we dit bereiken?

- → Een toeristische visie wordt ontwikkeld op basis van TS25 i.s.m. betrokken partijen, waarna alle nog benodigde beleidsvisies worden geactualiseerd. Het kampeer- en standplaatsenbeleid wordt separaat daaraan geactualiseerd.
- → Een pilot wordt ingericht bij Midsland aan Zee en Formerum aan Zee voor een goede douche- en toiletvoorziening bij de strandovergangen, waarna vervolgens de strandnotitie wordt vernieuwd.
- → Het Recreatieplatform wordt actief benaderd voor advies aan College en Raad inzake toerisme en recreatie.
- → We nemen maatregelen om het gebruik van de auto door niet-eilanders te verminderen.

Evenementenvisie

- → Er moet een goed en breed gedragen evenementenbeleid komen, vast te stellen door de raad, gebaseerd op de evenementenvisie. De klankbordgroep wordt hierbij actief betrokken.

Bedrijventerrein

- → Herzien van het bestemmingsplan Bedrijventerrein naar de geest des tijds.

Landbouw, Visserij en Natuur

- → Het karakteristieke open polderlandschap moet behouden blijven.
- → Met de bestemming “agrarisch” wordt waar wenselijk en mogelijk de nodige flexibiliteit betracht.

Lokale economie

→ Daar waar mogelijk schakelen we eilander bedrijven in voor eilander klussen.

Duurzaamheid

Ook Terschelling heeft een duurzaamheidsopgave, waaraan voldaan moet worden. Dat is niet uitsluitend een taak voor de gemeente maar gaat iedereen op het eiland aan. Iedereen draagt hier zijn steentje aan bij, zoals uit de vele initiatieven op het eiland al blijkt en die we omarmen.

Hoe willen we dat bereiken?

→ Evalueren en actualiseren van het plan 'Terschelling Samen Duurzaam".
→ De organisatie voor duurzaamheid moet doelmatig en efficiënt zijn.
→ De middelen voor duurzaamheid moeten zoveel mogelijk besteed worden als katalysator voor initiatieven.
→ De loketfunctie van de duurzaamheidscoach blijft behouden en wordt als belangrijk gezien. Deze moet laagdrempelig zijn.
→ We zien Terschelling Energie als een belangrijke partner in het ontwikkelen van nieuwe concepten.
→ We zetten in op een circulaire economie; wat op het eiland is, kan op het eiland blijven.
→ We spannen ons in om het kabelnetwerk (Liander) op het eiland toereikend te krijgen.
→ Qua CO2 uitstoot sluiten we aan bij de richtlijnen van de landelijke overheid.

3. Bestuur en organisatie

We hanteren een open en transparante bestuurscultuur, zowel intern als extern. De gemeente stelt zich dienstbaar op richting inwoners, bedrijven en organisaties. De gemeente informeert, vraagt meningen en praat met de eilanders.

Hoe willen we dit bereiken?

Rol van de gemeente

- De gemeente profileert zich als een aantrekkelijke werkgever en handelt daar ook naar.
- Zorgen hebben we over de continuïteit van de dienstverlening door het ambtelijk apparaat. College en directie stellen in overleg met de raad een onderzoek in op welke wijze dit structureel wordt opgelost.
- Komende vier jaar worden de kansen en negatieve effecten van het nieuwe werken in beeld gebracht en de resultaten zullen, indien nodig, in een beleidsvisie worden verwerkt.
- We willen intensief samenwerken met de andere Waddeneilanden. Daarbij is een nauwere bestuurlijke en ambtelijke samenwerking wat ons betreft noodzakelijk zonder dat de eigenheid en zelfstandigheid van Terschelling wordt aangetast.
- Ook op politiek niveau willen we inzetten op regelmatig overleg met de raden van de andere Waddeneilanden.

Communicatie

- Wij participeren actief in overleggen met externe organisaties zoals Wetterskip, Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat en Provincie bij onderwerpen als verzilting, bestrijding exoten etc. om daarin het belang van de inwoner, organisaties en toeristen goed te vertegenwoordigen.
- Open en transparante samenwerking tussen de raad en ambtelijke organisatie.
- Open, transparante en laagdrempelige communicatie van gemeente met alle inwoners uit de gemeente, waarbij ook ruim ingezet wordt op moderne communicatiemiddelen, zoals facebook, Instagram, etc.
- Op gezette tijden vergadert het college op locatie bij bedrijven, instellingen etc, zodat de afstand met het bestuur verkleind wordt.
- Het College spreekuur voor publiek wordt duidelijker onder de aandacht gebracht.

College

- Het college bestaat uit de burgemeester en twee wethouders, die voltijds zijn aangesteld.
- De wethouders zijn verantwoordelijk voor de politieke portefeuilles.

4. Financiën

De gemeente kan alleen goed functioneren met een gezonde financiële basis. Het overgrote deel van de financiële middelen van de gemeente komen vanuit het Rijk en worden aangevuld met gemeentelijke belastingen. De afgelopen jaren zijn steeds meer taken van het Rijk overgeheveld naar de gemeente. Dit is helaas niet gepaard gegaan met voldoende financiële middelen. Des te meer reden goed naar de financiën te kijken.

Hoe willen we dit bereiken?

- → Degelijk en deugdelijk begroten en gemeentelijke lasten voor inwoners en bedrijven met niet meer dan de inflatie laten stijgen.
- → Bij tekorten op de structurele begroting worden primair eerst de mogelijk heden bezien om de uitgaven te verminderen en de inkomsten, niet zijnde de OZB, te verhogen. Pas daarna is de verhoging van de OZB bespreekbaar.
- → Incidentele lasten met een structureel karakter worden structureel begroot.
- → Binnen GR de Waddeneilanden gaan we proactief op zoek naar subsidies en cofinancieringen.
- → Het college spant zich in om overgehevelde rijkstaken naar de gemeente kostendekkend door het Rijk gefinancierd te krijgen.

Toeristenbelasting

- → Het streven is de gepersonaliseerde inning van toeristenbelasting voor gasten in 2023 in te voeren.
- → Tarieven voor de toeristenbelasting worden bij de kadernota vastgesteld.

Dit document is met grote zorg samengesteld, onverhoopte fouten binden ons niet.
Aan de genoemde informatie kunt u geen rechten ontlenen.

Uitgave mei 2022.
Vormgeving Vincent Zwart.

Coalitieakkoord 2022/2026

Plaatselijk Belang & VVD Terschelling

Plaatselijk Belang Terschelling

Fractievoorzitter René Bultena

→ r.bultena@terschelling.nl

→ 06 5378 5922

VVD Terschelling

Fractievoorzitter Danny Ruige

→ danny.ruige@terschelling.nl

→ 06 2945 2767